

(6) תוספתא דפרה פ"ו ה"ט [וע"ט תוספתא יומא פ"ג ה"י וה"א]. **(7)** [ע"י מוס' ב"ק ע"ג. ע"ג. מוס' פרה הב']. **(8)** חולין קמא. כריתות כ"א. מ"ה נ"א. **(9)** [בב"ר פ"ט נ"ח].

הנהגות הב"ח

(6) גבי' הך דליכא גוראי נמי ליתמא' אמר רבא **(7)** הא ענינא' **(8)** שם שער התפתלה גמ' יז ל"ת להו פרה פריס' ענינא' כ"ל ויתב' אפי' נתק': **(9)** רש"י ד"ה זו נלמא וכו': דעין לה ולא רוצה כ"ל ויתב' ווע"ג נתק': **(10)** ר"ה שחוק וכו' ופר' העדה גמרי כ"ל ויתב' ופר' ר"ה נתקמ':

גליון חש"ם

גמ' צריבין הכשר טומאה. עיין בב"ק דף ע"ו ע"פ מוס' ד"ם פרה:

הנהגות וצינונים

(6) ה"צ"ק ח"י תיבת "המשלח". וגבי חש"ם והח"י וגו' ויבנן השורף פרה וזריס' והמשלח את השעירי' מטמאין בגדים, וכ"ה בחוטפתא דפרה: **(7)** נמשא' שפני' שהוא (ש"מ): **(8)** צ"ל (צ"ק). ובגדה אחת שפני' **(9)** ש"ך נקח הקודם: **(10)** תיבת "הנה" נמשא' ש"מ. מילתא היא: **(11)** הא בשני' ו'אחר יבא א"י הפחיתא. חלמא קרא דנפקין לנצרי קא'. דכל כמה דלא נפק לא קרינא ציה ו'אחר יבא'. וזיון דלא קרינא ציה ו'אחר יבא' לא קרינא ציה ו'בגס בגדי': ופרקינ' א"א רבי א"עזר היכי בעי ד"ה. דעיון דבדכי פליג מילתא, מפי נפק קרינא ציה ו'בגס בגדי', וזי' אהדקרינו ו'אמו אחרני' לפאפוקינה, אפילו קשצת להו מו'זילין לא מטמאו הך קסרי' עד דנפקי, דהא לא קרינא ציה ו'אחר יבא': דנקיטי ד"ה בבקיילי. שטחוס דמקלות ועומדין במחזן להזילאס לאחר שחורו, וקמיבעיא ליה עיני' הנוגע בפנים אינו מכאור וזה עיקר: **(8)** ולא מטמאו עד שחיתכו, ובשעת פרישתן לא מטמאו דמירי' (שםכ"י): **(9)** צ"ל כבש בוחו, וע"י כריתות טו: (בב"א). צ"ק (ח"י): **(10)** "וחסברא" ליתא בדפריי, ואין כוונת הבית למחקו (ונסוף לפינוי צ"פ בב"א). וכ"ה ברש"י וה"ס' ובשםכ"י: **(11)** וגי' הש"ס ודגומה באגדה בעליומ' תוח בשכ"י ובבב"א אחא ספר יום הכיפורים:

טבול יום פֶּרֶק שְׁנִים עָשָׂר זְבָחִים

במר רוב האבר וזהו ליה קמאן דלא נפק וזין קאן רוב ההמה לחז, ולענין טומאת בגדים מחז למתנה בעי: **"האי מיעובא דאבר. שניגא לחז: א"א שניגא חזיו. קל פר ברוב אבר. בפטי הפר (הג"ה) שצחזן ולא רוב אחד מן האברים, ומיעוטו בפטי הפר שצפנים: האי מיעובא דאבר. שגשאר**

במר רוב אבר שדינן ליה, והא נפק ליה, או דלקא במר בהמה שדינן ליה. תיקו. רבה בר רב הונא מותגי לה בגברי, במתעסקין בו חמישה בני אדם ונפקו תלתא ופשוו להו תרי, מאי, במר רוב מתעסקין אזלינן או במר בהמה אזלינן. *תיקו. בעי רבי א"עזר, פרים ושעירים הנשרפים שניצאו וחרו בוהו, מי אמרינן כיון דנפקי להו איטמוו להו, או דלקא כיון דהדר הדרו. אמר רבי אבא בר מכול, תא שמע, יהיו סובלין אותן במוטות, הראשונים יצאו חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו, הראשונים שניצאו חוץ לחומת העזרה מטמאין בגדים, והאחרונים אין מטמאין בגדים עד שניצאו: ואי סלקא דעתך כיון דנפקי להו איטמוו, הנה דאיבא גזאי **(6)** ליטמוו. אמר רבינא, ותסברא, הא בעינא * ו'אחר יבא אל המזבחה' וליבא. אלא רבי אלעזר היכי בעי לה. בגון דנקיטי לה בבקיילי. *תנו רבנן, פרים ופרה ושעיר המשתלח, המושלח השורפן והמוציאן יטמא בגדים, והן עצמן אין מטמאין בגדים, אבל מטמאין אכלין ומשקין, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, פרה ופרים מטמאין אכלין ומשקין, שעיר המשתלח אינו מטמא. * שהוא חי, והחי אינו מטמא אכלין ומשקין. בשלמא לרבי מאיר, בדתנא דבי רבי ישמעאל, *דתנא דבי רבי ישמעאל, *על כל זרע זרע', מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה וצריבין הכשר, אף כל שאין סופן לטמא טומאה חמורה צריבין הכשר, יצתה גבלת *עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה ואיזי צריכה הכשר: אלא לרבנן, אי אית להו דתנא דבי רבי ישמעאל, אפילו שעיר המשתלח **(6)**: אי לית ליה, אפילו פרה ופרים מנלן, כי אתא רב דימי אמר, אמרי במערבא, *צריבין הכשר טומאה במקום מהו שיטמאו אכלין ומשקין בפנים כבחזין, מחוסר יציאה במחוסר מעשה דמי או לא. במר דבעיא הדר פשטה, מחוסר יציאה יבמחוסר מעשה דמי. בעא מיניה רבי אבא בר שמואל מרבי חיאי בר אבא, גבלת עוף טהור לרבי מאיר מהו שיטמא בכזית. דמכתא לארעא לא תיבעי לך, דנקיט בפומיה לא תיבעי לך, כי תיבעי לך דנקיט ליה בידיה, מחוסר קריבה במחוסר מעשה דמי או לא. (במר דבעיא הדר פשטה) מחוסר

קה.

או דלקא במר בהמה אזלינן. תימה, אם ההמה צפנים, פשיטא דגברי טוהרים, דמחוסר כולה שמעפין. וזש לומר דה"ק, במר בהמה דוקא אזלינן במר רובא, חכל בגברי לא:

או דלקא כיון דהדר הדרו. פירש בקונטרס, דמעביא ליה לענין טומאת בגדים קל אלו שהזילאו. וקשה, אטו מחיטות עזרה מקוה טהרה, דעיון שטמאו מי ישבס. וז"ל **הא לפרש**, דמעביא ליה לענין הטועט צפנים, דדלמא כיון דילאו צחזן, אע"ג דחורו, הטועט צפנים טמא. ומסיק דמיעביא ליה כגון דנקיטי דנקוללי, ומיירי דעומד בחזן ואוחז דמקלות להזילאס לאחר שחורו, דפירש בקונטרס:

(הפ"ה) פְּרִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁנִיצְאוּ הַפְּרִים וְהַאֲנָשִׁים וְחִירוּ הַפְּרִים וְגַבְרִי מַהוּ. פְּשִׁטָּא הַאֲנָשִׁים וְגַם גַּבְרִים שְׂהִי עֲלֵיהֶם טַמְאִים וְצִחְזָחֵן לֹא נִטְהָרוּ, אֵלֶּה אִם אֲנָשִׁים אֲחֵרִים נִקְּסוּ בַּעֲשֵׂה וְיִשְׁעָקוּ הַהֲזִלָּתָן, או הַרְאֵנוּס לְבָשׁוּ גַבְרִים אֲחֵרִים, מי הוּא טַמְאִים בְּעַסְק זֶה קוֹדֵם שְׁנִיצָאוּ חוּץ לְעִזְרָה, כִּיוֵּן שְׁנִיצָאוּ הַפְּרִים בְּכָר כְּשֶׁזָב כְּאִילוּ מוֹזִילִים אוֹתָם מִפְּסַח עִזְרָה וְלַחוּץ. וְקָטְלָר, אי פִּלִי מִיִּלְתָּא הַזֹּאֲלָת הַפֶּר לְבָדוּ אַע"פ שֶׁלֹּא יָלְאוּ הַאֲנָשִׁים, א"כ גַּבִּי סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת, כִּיוֵּן שְׁנִיצָאוּ הַפֶּר וְלֶכָּךְ נִטְמְאוּ הַרְאֵנוּסִים, אִם כֵּן גַּם דִּגְנָזִי נִטְמְאוּ. וְקָטְלָר שְׂהִיא פִּלִי בִּיצִילָת הַפֶּר לְבָדוּ, וְהָא דְעִינן ו'אֲחֵר יֵבֹא אֵל הַאֲנָשִׁים עִם הַפְּרִים, וְלֶכָּךְ דִּגְנָזִי לֹא מִטְמְאִי: וְגַם בְּעִצָּא דִּילָךְ, אֲנָשִׁים אֲחֵרִים שְׁמַעוּס לֹא יָלְאוּ פְּשִׁטָּא דְטַהוֹרִין, או גַּבְרִי קְדַמְאִי אִם לְבָשׁוּ גַבְרִים אֲחֵרִים. **אֵלֶּה רַבִּי אֶלְעָזָר הַכִּי בְּעִי, דְּנִקְטִי בְּצִקוּלָאִי, שֶׁהַפְּרִים יָלְאוּ וְחִירוּ, וְזֵאוּ אֲנָשִׁים אֲחֵרִים וְעָמְדוּ חוּץ לְעִזְרָה וּמוֹזִילִין הַפְּרִים שְׁצִחְזוּ הָעִזְרָה בְּמִקְלוֹת, מי אֲמַרְיֵן כִּיוֵּן שֶׁהַפְּרִים בְּכָר כְּאִילוּ מוֹזִילִין אוֹתָן מִפְּסַח עִזְרָה וְלַחוּץ וְיִטְמְאִין, או כְּשֶׁזָב כְּאִילוּ לֹא יָלְאוּ הַפְּרִים מַעוּס לַחוּץ וְטוהרים: חכל אִם נִקְּסוּ צַפְנִים גַּבְרִי חֲדָשִׁים או הַרְאֵנוּסִים לְבָשׁוּ בְּגַבְרִים חֲדָשִׁים, כִּיוֵּן שְׁמַעוּס אִלוּ לֹא יָלְאוּ פְּשִׁטָּא דְטַהוֹרִים אַע"פ שְׁנִיצָאוּ בְּכָר הַפְּרִים. וְמה שֶׁבְּצַפְנִים **י אִינוּ מְזִבָּר, וְהָא עִיקַר, בְּרִיר ד"ךְ:****

(הפ"ה) פְּרִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁנִיצְאוּ הַפְּרִים וְהַאֲנָשִׁים וְחִירוּ הַפְּרִים וְגַבְרִי מַהוּ. פְּשִׁטָּא הַאֲנָשִׁים וְגַם גַּבְרִים שְׂהִי עֲלֵיהֶם טַמְאִים וְצִחְזָחֵן לֹא נִטְהָרוּ, אֵלֶּה אִם אֲנָשִׁים אֲחֵרִים נִקְּסוּ בַּעֲשֵׂה וְיִשְׁעָקוּ הַהֲזִלָּתָן, או הַרְאֵנוּס לְבָשׁוּ גַבְרִים אֲחֵרִים, מי הוּא טַמְאִים בְּעַסְק זֶה קוֹדֵם שְׁנִיצָאוּ חוּץ לְעִזְרָה, כִּיוֵּן שְׁנִיצָאוּ הַפְּרִים בְּכָר כְּשֶׁזָב כְּאִילוּ מוֹזִילִים אוֹתָם מִפְּסַח עִזְרָה וְלַחוּץ. וְקָטְלָר, אי פִּלִי מִיִּלְתָּא הַזֹּאֲלָת הַפֶּר לְבָדוּ אַע"פ שֶׁלֹּא יָלְאוּ הַאֲנָשִׁים, א"כ גַּבִּי סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת, כִּיוֵּן שְׁנִיצָאוּ הַפֶּר וְלֶכָּךְ נִטְמְאוּ. וְקָטְלָר שְׂהִיא פִּלִי בִּיצִילָת הַפֶּר לְבָדוּ, וְהָא דְעִינן ו'אֲחֵר יֵבֹא אֵל הַאֲנָשִׁים עִם הַפְּרִים, וְלֶכָּךְ דִּגְנָזִי לֹא מִטְמְאִי: וְגַם בְּעִצָּא דִּילָךְ, אֲנָשִׁים אֲחֵרִים שְׁמַעוּס לֹא יָלְאוּ פְּשִׁטָּא דְטַהוֹרִין, או גַּבְרִי קְדַמְאִי אִם לְבָשׁוּ גַבְרִים אֲחֵרִים. **אֵלֶּה רַבִּי אֶלְעָזָר הַכִּי בְּעִי, דְּנִקְטִי בְּצִקוּלָאִי, שֶׁהַפְּרִים יָלְאוּ וְחִירוּ, וְזֵאוּ אֲנָשִׁים אֲחֵרִים וְעָמְדוּ חוּץ לְעִזְרָה וּמוֹזִילִין הַפְּרִים שְׁצִחְזוּ הָעִזְרָה בְּמִקְלוֹת, מי אֲמַרְיֵן כִּיוֵּן שֶׁהַפְּרִים בְּכָר כְּאִילוּ מוֹזִילִין אוֹתָן מִפְּסַח עִזְרָה וְלַחוּץ וְיִטְמְאִין, או כְּשֶׁזָב כְּאִילוּ לֹא יָלְאוּ הַפְּרִים מַעוּס לַחוּץ וְטוהרים: חכל אִם נִקְּסוּ צַפְנִים גַּבְרִי חֲדָשִׁים או הַרְאֵנוּסִים לְבָשׁוּ בְּגַבְרִים חֲדָשִׁים, כִּיוֵּן שְׁמַעוּס אִלוּ לֹא יָלְאוּ פְּשִׁטָּא דְטַהוֹרִים אַע"פ שְׁנִיצָאוּ בְּכָר הַפְּרִים. וְמה שֶׁבְּצַפְנִים **י אִינוּ מְזִבָּר, וְהָא עִיקַר, בְּרִיר ד"ךְ:****

מַחֲוֹסֵר יִצִּיאָה בַּחֲחוּפֵר מַעֲשֵׂה דְמִי או דְמִי. תאמר, אי מטמאו צפנים אס כן יטמאו את האימורים. וזש לומר, דמחוסר תפיסה פשיטא דהוי כמחוסר יציאה ברחו"ס.

ובצירושלמי

במר רוב אבר שדינן ליה, והא נפק ליה, או דלקא במר בהמה שדינן ליה. תיקו. רבה בר רב הונא מותגי לה בגברי, במתעסקין בו חמישה בני אדם ונפקו תלתא ופשוו להו תרי, מאי, במר רוב מתעסקין אזלינן או במר בהמה אזלינן. *תיקו. בעי רבי א"עזר, פרים ושעירים הנשרפים שניצאו וחרו בוהו, מי אמרינן כיון דנפקי להו איטמוו להו, או דלקא כיון דהדר הדרו. אמר רבי אבא בר מכול, תא שמע, יהיו סובלין אותן במוטות, הראשונים יצאו חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו, הראשונים שניצאו חוץ לחומת העזרה מטמאין בגדים, והאחרונים אין מטמאין בגדים עד שניצאו: ואי סלקא דעתך כיון דנפקי להו איטמוו, הנה דאיבא גזאי **(6)** ליטמוו. אמר רבינא, ותסברא, הא בעינא * ו'אחר יבא אל המזבחה' וליבא. אלא רבי אלעזר היכי בעי לה. בגון דנקיטי לה בבקיילי. *תנו רבנן, פרים ופרה ושעיר המשתלח, המושלח השורפן והמוציאן יטמא בגדים, והן עצמן אין מטמאין בגדים, אבל מטמאין אכלין ומשקין, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, פרה ופרים מטמאין אכלין ומשקין, שעיר המשתלח אינו מטמא. * שהוא חי, והחי אינו מטמא אכלין ומשקין. בשלמא לרבי מאיר, בדתנא דבי רבי ישמעאל, *דתנא דבי רבי ישמעאל, *על כל זרע זרע', מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה וצריבין הכשר, אף כל שאין סופן לטמא טומאה חמורה צריבין הכשר, יצתה גבלת *עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה ואיזי צריכה הכשר: אלא לרבנן, אי אית להו דתנא דבי רבי ישמעאל, אפילו שעיר המשתלח **(6)**: אי לית ליה, אפילו פרה ופרים מנלן, כי אתא רב דימי אמר, אמרי במערבא, *צריבין הכשר טומאה במקום מהו שיטמאו אכלין ומשקין בפנים כבחזין, מחוסר יציאה במחוסר מעשה דמי או לא. במר דבעיא הדר פשטה, מחוסר יציאה יבמחוסר מעשה דמי. בעא מיניה רבי אבא בר שמואל מרבי חיאי בר אבא, גבלת עוף טהור לרבי מאיר מהו שיטמא בכזית. דמכתא לארעא לא תיבעי לך, דנקיט בפומיה לא תיבעי לך, כי תיבעי לך דנקיט ליה בידיה, מחוסר קריבה במחוסר מעשה דמי או לא. (במר דבעיא הדר פשטה) מחוסר

מסכת מקוואות

פרק ב' משנה ד'

רבי אלעזר אומר, רביעית מים שאובין בתחלה, פוסלין את המקוה, וישלישה לגין על פני המים. וחכמים אומרים, בין בתחלה בין בשוף, שעורו שלשה לגין:

עין משפט ונר מצוה

סא א מ"ח מ"ט מהלכות פסח"מ הלכה ג:
סב ב ג ד מ"ח מ"ח פ"ח מהלכות פרה דלומה הלכה ה:
סג ד מ"ח מ"ח ס"ח הלכה ז ופ"ז מהלכות אבות הטומאה הלכה טו ופ"י"ח כ"ס"ט:
סד ה מ"ח מ"ח מ"ג מהלכות אבות הטומאה הלכה ג:
סה ו מ"ח מ"ח ס"ח הלכה ג:
סז ז ע"י כ"ח"מ פ"ח"ה מהלכות פרה דלומה הלכה ז:

ליקוטי רש"י

מה ורעים שאין סופן וכו', אינן נעשין אב הטומאה עולמים ואפילו נעטו בתם טהוא אפי אבות ואינן נעשין אב לטהא חסד וכלים דמריס נפקא דעוטע בתם טעמא חסד מהאי קרא דכתיב (במדב' יט) וכל אשר יגע בו הטמא טעמא והנפש הנוגעת בחוטו טמא טעמא עד הערב וכו' כתיב האי קרא בדבר שיש בו טהרה נהוא ועטילה כתיב דכתיב לעיל מיניה וזהו הטהור על הטמא וגו' והטהור טמא קלי והנפש הנוגעת ילאו אוכלין ומשקין וכלי חרס הואיל ואין להם טהרה נמקוה אין נעשין אב הטומאה (וחז"ל קבא). וזהו ק"י כולל מומא חסד וזהו גא. ו'ציה גבלת עוף טהור שסופה וכו'. חסד וגדלים אס ילכלנה לילכך אינה לריסה הכשר דליפנין מו'רעס (וחז"ל ס"ז). אינ צריכה הכשר. משנה היא במסכת טהרות (פ"א מ"א) ששה עשר דברים אחריו בשוף טהור וזו אחת מהן (ס"א).

תורה אור השלם

א) והשורף אחת וכבש בגדיו ורחץ את בשורו בפנים ואחר כך יבוא אל המזבחה: [ויקרא פו. כח]

ב) וכי יפל מנבלתם על כל ידע וידע אשר ירע טהור הווא: [ויקרא יא. יח]